

**VŠĮ KAUNO PANEMUNĖS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ
GYVENTOJŲ IR DIENOS CENTRŲ LANKYTOJŲ TEISIŲ IR LAISVIŲ
CHARTIJA**

Mes, globos namų gyventojai ir dienos centro lankytojai, savo laisvu apsisprendimu, bendru sutarimu bei vadovaudamiesi Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir JTO Neįgaliųjų teisių konvencija, laikome esminėmis ir svarbiausiomis šioje chartijoje išvardintas mūsų teises.

Mūsų POŽIŪRIU:

TEISĖ – tai pasinaudojant visomis išgalėmis ir esamais ištekliais įgyvendinama gyventojų ir dienos centro lankytojų galimybė naudotis visomis šiuose namuose teikiamomis paslaugomis pagal asmens sveikatos būklę, savarankiškumą ir poreikius bei atkreipiant dėmesį į aplinkos pritaikymą asmenims su negalia.

LAISVĖ – tai gyventojų ir dienos centro lankytojų laisvė elgtis pagal savo poreikius, įsitikinimus ir norus, tačiau nekenkiant kitiems gyventojams, lankytojams ir darbuotojams.

PAREIGA – tai pareiga pagarbiai, etiškai, draugiškai ir atjaučiančiai elgtis su kitais gyventojais, dienos centro lankytojais, darbuotojais bei tausoti šių namų inventorių.

- 1. Teisė į lygybę.** Visi esame lygūs, nepaisant amžiaus, lyties, politinių, religinių ir kitų įsitikinimų.
- 2. Teisė į pagarbos ir orumo išlaikymą.** Turime teisę į pagarbų elgesį ir tarpusavio bendravimą. Teikiant paslaugas, siekiama išlaikyti mūsų orumą. Darbuotojai atkreipia dėmesį į mūsų stipriąsias puses, informuoja visuomenę bei artimuosius apie mūsų veiklas, gebėjimus, pasiekimus.
- 3. Teisė į laisvę ir saugumą.** Atsižvelgiant į amžių, sveikatos būklę ir poreikius, darbuotojai atkreipia dėmesį ir siekia užtikrinti mūsų saugumą. Jaučiamės saugūs ir laisvi, tačiau žinome, kad visuomet prireikus galima kreiptis pagalbos į darbuotojus.
- 4. Teisė į paslaugų prieinamumą.** Globos namų aplinka pritaikyta senjorams judėti ir užsiimti mėgstama veikla. Galime naudotis judėjimą palengvinančiomis priemonėmis, įrengimais su darbuotojų pagalba ar be jos. Galime naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis. Pritaikyto transporto pagalba galime nuvykti į reikiamas įstaigas, dalyvauti išvykose ir renginiuose už mūsų namų ribų.
- 5. Teisė nebūti kankinamam, nepatirti žiauraus elgesio ir smurto.** Nepaisant amžiaus, lyties, negalios ir suvokimo galimybių, turime teisę nepatirti žiauraus, žeminančio elgesio, bet kokios formos smurto. Su senjorais visuomet elgiamasi pagarbiai, kantriai, diskretiškai, ypač atliekant tokias procedūras, kurių metu žmogus labiausiai pažeidžiamas – asmens higienos, palydėjimo, pagalbos maitinantis.
- 6. Saviraiškos laisvė.** Esame laisvi priimtinais būdais reikšti savo nuomonę, mintis, įsitikinimus, išpažinti religiją. Turime teisę gauti, ieškoti ir skleisti reikalingą informaciją. Darbuotojai pateikia informaciją mums prieinamomis ir suprantamomis priemonėmis.
- 7. Teisė į asmens sveikatos priežiūrą.** Turime teisę į kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas. Medicinos personalas stebi mūsų būklę, laiku reaguoja į pokyčius ir suteikia pagalbą. Esame aprūpinti reikalingais medikamentais, nuvežami ir palydimi į gydytojų specialistų konsultacijas ir procedūras. Medicinos personalas elgiasi etiškai ir atlieka procedūras tik senjorams sutinkant.
- 8. Teisė į gebėjimų, funkcijų ir savarankiškumo palaikymą.** Sudarytos galimybės kuo ilgiau išlaikyti savarankiškumą, protinius ir fizinius gebėjimus. Senjorai turi teisę naudotis visomis jų savarankiškumui išlaikyti skirtomis priemonėmis. Užimtumo veiklų metu senjorai skatinami ir motyvuojami kiek įmanoma ilgiau išlikti savarankiškais visose gyvenimo srityse. Darbuotojai laiku reaguoja į savarankiškumo pokyčius ir prireikus suteikia pagalbą.
- 9. Teisė dalyvauti pilietiniame gyvenime.** Turime teisę balsuoti tiesiogiai ar per atstovus. Mums paaikškinama balsavimo procedūra. Balsavimo patalpos lengvai pasiekiamos ir naudojamos. Turime teisę balsuoti slaptai, be įbauginimo.
- 10. Teisė į pakankamą gyvenimo lygį.** Turime teisę į palankias gyvenimo ir lankymosi dienos centre sąlygas – kokybišką ir poreikius atitinkantį maistą, šiltą, tvarkingą, patogią ir jaukią aplinką, gyventojui būtinų buitinių, higienos, kompensacinės technikos ir kt. priemonių suteikimą. Turime teisę į nuolatinį šių sąlygų palaikymą ir gerinimą pagal galimybes.

11. Teisė į privatumą. Siekiama išlaikyti senjorų privatumą. Savavališkai be sutikimo nesikišama į asmeninius duomenis, privatų gyvenimą. Informacija apie senjorus telefonu neteikiama.

12. Teisė į kultūrinį gyvenimą, laisvalaikį, poilsį ir sportą. Senjorai naudojami turimomis bibliotekomis, TV, klausosi muzikos, pagal galimybes sportuoja ir palaiko fizinį aktyvumą. Senjorai laisvi pasirinkti kultūros, sporto ir laisvalaikio veiklas ir jų intensyvumą pagal savo pomėgius, sveikatos būklę. Sudarytos sąlygos apsilankyti galerijose, muziejuose, kultūriniuose renginiuose. Senjorams sudarytos sąlygos kokybiškai ilsėtis. Senjorai yra laisvi reikšti asmeninius gebėjimus ir talentus, juos panaudoti visų namų gerovei, laisvalaikiui, aplinkai, kultūrai turtinti.